

FONDI I PENSIONIT VULLNETAR RAIFFEISEN

Pasqyrat financiare

Më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(me raportin e audituesit të pavarur bashkëlidhur)

Përbajtja

Raporti i Audituesit të Pavarur

i-iii

Pasqyrat Financiare

Pasqyra e të ardhurave gjithpërfshirëse	1
Pasqyra e pozicionit finanziar	2
Pasqyra e ndryshimeve te aktiveve neto	3
Pasqyra e flukseve monetare	4
Shënime shpjeguese për pasqyrat financiare	5-24

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Këshillin Administrues të “Raiffeisen Invest” sh.a., Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive.

Opioni

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Fondit të Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive, “Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen”, (këtu e më poshtë i referuar si “Fondi”), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financier me datë 31 dhjetor 2022, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse, pasqyrën e flukseve të mjeteve monetare dhe pasqyrën e ndryshimeve të aktiveve neto të fondit të investimit për vitin që mbyllt me këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur paraqesin drejt, në të gjitha aspektet materiale, pozicionin financier të Fondit më datë 31 dhjetor 2022, performancën financiare dhe flukset e mjeteve monetare për vitin që mbyllt në këtë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Bazat për Opinionin

Ne e kryem auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (“SNA”-të). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në paragrafin e emërtuar “Përgjegjësitë e audituesit për auditimin e pasqyrave financiare” të këtij reporti. Ne shprehim pavarësinë tonë nga Fondi në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës së Kontabilistëve Profesionistë i vendosur nga Bordi i Kontabilistëve për Standardet Ndërkombëtare të Etikës (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (kodi “BKSNE”) dhe me kërkesat etike të aplikueshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri, si edhe, kemi përbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me kodin BKSNE.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të mbështetur bazën për opinionin tonë të auditimit.

Informacione të tjera

Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që paraqiten në raportin vjetor, përgatitur nga Drejtimi në përputhje me Nenin 120 të Ligjit nr. 56/2020 për “Investimet e sipërmarrjeve kolektive”, por nuk përfshin pasqyrat financiare dhe reportin tonë të audituesit mbi këto pasqyra. Raporti vjetor parashikohet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij reporti të audituesit të pavarur. Opinion i ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim asnjë lloj opinioni në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera, të identifikuara më lart kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë pasaktësi materiale me pasqyrat financiare, apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale. Pasi të lexojmë reportin vjetor, nëse arrijmë në përfundimin se në të ka një anomali materiale, atëherë ne duhet të komunikojmë për këtë çështje me personat e ngarkuar me qeverisjen.

Përgjegjësitë e Drejtimit dhe të Personave të Ngarkuar me Qeverisjen në lidhje me Pasqyrat Financiare

Drejtimi është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF, dhe për ato kontolle të brendshme që drejtimi i gjykon të nevojshme për të bërë të mundur përgatitjen e pasqyrave financiare që nuk përbajnë anomali materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit. Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Fondit te Investimeve për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përvèç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Fondin e Investimeve ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përvèç sa më sipër. Personat e ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërsëi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer sipas SNA-ve do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojme gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë procesit të auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalive materiale në pasqyrat financiare, për shkak të gabimeve ose mashtrimeve, projektojmë dhe zbatojmë procedura auditimi të cilat u përgjigjen këtyre rreziqeve, si edhe marrim evidenca auditimi të plota dhe të mjaftueshme për të krijuar bazat e opinionit tonë. Rreziku i mosbulimit të një gabimi material që vjen si rezultat i një mashtrimi, është më i lartë se ai që vjen nga një gabim, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, mosveprime të qëllimshme, keqinterpretim, ose shkelje të kontrolleve të brendshme.
- Marrim një kuptueshmëri të kontrollit të brendshëm në lidhje me auditimin, për të planifikuar procedura të përshtatshme në varësi të rrethanave, dhe jo për të shprehur një opinionin mbi efektshmërinë e kontrolleve të brendshme të entitetit.
- Vlerësojmë konformitetin e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimëve kontabël dhe informacioneve shpjeguese të bëra nga drejtimi.
- Konkludojmë mbi përdorimin e duhur te parimit kontabël të vijimësisë nga drejtimi si dhe, bazuar në evidencat e marra gjatë auditimit, konkludojmë nëse ekziston një pasiguri materiale e lidhur me ngjarje ose kushte të cilat mund të sjellin dyshime në aftësinë e entitetit përvèç vijimësi.

Nëse konkludojme që ekziston një pasiguri materiale, ne duhet të tërheqim vëmendjen në reportin tonë të auditimit për informacionet shpjeguese përkatëse në pasqyrat financiare ose, nëse keto informacione shpjeguese janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencat e auditimit të marra deri në ditën e reportit tonë të audituesit. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të janë shkak që entiteti të ndalojë së vazhdhari në vijimësi.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare (vazhdim)

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet bazë në mënyrë të atillë që të arrijnë një prezantim të drejtë.

Ne komunikojmë me ata të cilët janë të ngarkuar me qeverisjen, midis çështjesh të tjera, për qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit, gjetjet e rëndësishme gjatë auditimit, përfshirë çdo mangësi të theksuar në kontrollin e brëndshëm të cilat ne i identifikojmë gjatë procesit të auditimit.

Deloitte Audit Albania SHPK

Deloitte Audit Albania SHPK

Rruga e Kavajes, ish parku i mallrave, Kompleksi Delijorgji, Godina H

Kati i dytë, Tirana, Shqipëri

Numër unik identifikimi i subjektit (NUIS): L41709002H

Enida Cara

Partner Angazhimi
Audituesi ligjor

24 mars, 2023

Tiranë, Shqipëri

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Pasqyra e Të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse më 31 dhjetor 2022

(Vlerat në Lekë)

	Shënimë	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Të ardhura			
Të ardhura nga interesi i llogaritur duke përdorur metodën e interesit efektiv	10	64,332,174	56,566,290
		64,332,174	56,566,290
Shpenzime			
Tarifa e Shoqërisë së Administrimit Humbje nga zhvlerësimi i instrumentave financiare	8 c)	(16,896,137)	(14,256,349)
		(314,791)	687,589
		(17,210,928)	(13,568,760)
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse		47,121,246	42,997,530
Ndryshimet në vlerën e drejtë të aktiveve financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjitheperfshirese		(2,010,457)	(1,798,515)
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave të pensionit nga operacionet		45,110,789	41,199,015
		45,110,789	41,199,015

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 24, janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen
 Pasqyra e pozicionit finansiar më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

	Shënimë	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
AKTIVET			
Mjete monetare dhe ekuivalente me to	14	29,028,474	26,488,163
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet te ardhurave gjitheperfshire	12	15,481,692	23,066,194
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	13	1,174,381,897	994,261,189
TOTALI I AKTIVEVE		1,218,892,063	1,043,815,546
DETYSIMET			
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit		3,537,789	2,903,792
Deturime ndaj mbajtësve të kuotave për têrheqje		989,227	621,728
Detyrime të tjera	15	3,259,074	2,032,485
TOTALI I DETYRIMEVE		7,786,090	5,558,005
AKTIVET NETO QË I ATRIBUOHEN MBAJTËSVE TË KUOTAVE	16	1,211,105,973	1,038,257,541
Numri i kuotave të emetuara të Fondit të Pensionit		590,148	526,605
AKTIVET NETO PËR NJËSI NË LEK		2,052	1,972

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 25, janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë miratuar më 20 mars 2023 në emër të Fondit nga Këshilli i Administrimit të Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. dhe u firmosën nga:

Administratore e Përgjithshme

Edlira KONINI

Zv.Administratore e Përgjithshme

Alketa EMINI

Fondi i Pensionit Vullmetar Raiffeisen

Pasqyra e ndryshimeve në kapital per aktivet neto më 31 dhjetor 2022

(Vlerat në Lekë)

	Shënimë	31 dhjetor 2022	31 dhjetot 2021
Aktive neto që i atribuohen kontribuesve më 1 janar		1,038,257,541	903,377,528
Kontribute kapitale		166,233,982	124,923,141
Tërheqje për pagesat e përfitimeve të pensionit dhe tërheqje të parakohshme		(38,496,339)	(31,242,143)
	1,165,995,184	997,058,526	
Rritja në aktivet neto që i atribuohen kontribuesve		47,121,246	42,997,530
Të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse		(2,010,457)	(1,798,515)
Rritja neto	14	45,110,789	41,199,015
Aktive neto të atribuvesve		1,211,105,973	1,038,257,541
NUMRI I KUOTAVE TË PENSIONIT			
Të ofruara/emetuara bazuar në kontributë		82,610	67,413
Të tërhequra nga mbajtësit e kuotave		(19,067)	(16,819)
RRITJE NË NUMRIN E KUOTAVE TË FONDIT TË PENSIONIT		63,543	50,594

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 29, janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Pasqyra e flukseve të parasë për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022

(Vlerat në Lekë)

	Shënime	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Fluksi monetar nga aktiviteti operacional			
Të ardhura neto		47,121,246	42,997,530
Rregullime për:			
Humbje nga zhvlerësimi i instrumentave financiare	8 c)	2,151,035	1,821,118
Të ardhura nga interesi		<u>(64,332,174)</u>	<u>(56,566,290)</u>
		<u>(15,059,893)</u>	<u>(11,747,642)</u>
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar		6,141,439	8,829,853
Aktive financiare të maturuara me VDATGJ		(181,736,073)	(157,401,521)
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit Detyrime të tjera		633,997 (1,264,172)	(2,260,904) 621,728
		<u>(191,284,702)</u>	<u>(161,958,486)</u>
Interesi i arkëtar		60,949,706	52,993,537
Mjete monetare neto nga aktivitei operacional		<u>(130,334,996)</u>	<u>(108,964,949)</u>
Fluksi monetar nga aktivitetet financuese			
Kontributet marrë nga kontribuesit		166,233,982	144,355,842
Kontributet të paguara kontribuesve		<u>(33,358,675)</u>	<u>(21,428,524)</u>
Mjete monetare neto nga aktivitetet financuese		<u>132,875,307</u>	<u>122,927,318</u>
Rritja neto në mjete monetare dhe ekuivalentë të saj		2,540,311	13,962,369
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fillim të vitit		26,488,163	12,525,794
Paraja dhe ekuivalentë të saj në fund të vitit	12	<u>29,028,474</u>	<u>26,488,163</u>

Shënimet e paraqitura në faqet 5 deri në 29, janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjetuese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

1. Informacion i përgjithshëm

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen ("Fondi") është një fond pensioni me ofertë publike i licensuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ("AMF") bazuar në ligjin nr. 10197 më datë 10 dhjetor 2009 "Mbi fondet vullnetare të pensionit" dhe bazuar në vendimin nr.107 më datë 18 tetor 2011.

Qëllimi i fondit është të gjenerojë rritje kapitale afatmesme dhe afatgjatë duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kursimeve përpensioni dhe rezikut të marrë përsipër. Ky qëllim synohet të arrihet nëpërmjet një portofoli te përberë kryesish nga instrumenta financiarë të emetuar dhe garantuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë. Aktivitetet investuese të fondit manaxhohen nga Raiffeisen INVEST – Shoqëri Administruese e Fondave të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. ("Shoqëria Administruese").

Fondi iu ofron investimin në kuota një grupei të gjerë investitorësh të cilët janë individë, nëpërmjet planeve të pensionit individuale ose profesionale.

Mbështetur në Ligjin nr. 10197, datë 10.12.2009, Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare miratoi gjithashtu First Investment Bank Albania sh.a. si bankë depozitare e Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen ("Depozitari"). Shoqëria Administruese dhe Depozitari mbajnë aktivet, veprimet dhe regjistrimet e veta të ndara nga aktivet, veprimet dhe regjistrimet kontabël të Fondit të Pensionit Vullnetar Raiffeisen.

Këshilli i Administrimit i Shoqërisë administruese Raiffeisen Invest sh.a, si organi qëndror i saj përbëhet nga 7 anëtarë si më poshtë:

Zj. Donalda GJORGA	Kryetare
Z. Peter ZILINEK	Zv/Kryetar
Z. Erjon BALLI	Anëtar
Znj. Alda SHEHU	Anëtar
Znj. Gentjana CICERI	Anëtar
Znj. Alketa EMINI	Anëtar
Znj. Edlira KONINI	Anëtar

Administratorët janë:

Znj. Edlira Konini	Administratore e Përgjithshme
Znj. Alketa Emini	Zv/Administratore e Përgjithshme

2. Baza e përgatitjes

2.1. Deklarata e pajtueshmërisë

Pasqyrat financiare të fondit janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF") të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ("BSNK"). Pasqyrat financiare më dhe përpensioni më 31 dhjetor 2021 janë të miratuara nga Drejtimi i Fondit më datë 20 mars 2023.

2.2. Parimi i vijimesisë

Ecuria e aktiveve te fondit dhe kthimi nga investimi

Sipas raportimit përpensionor i katërt të vitit 2022 për Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare, vlera neto e aktiveve te fondit Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen, ka pësuar një rritje prej 14.27% krahasuar me vlerën më 31 dhjetor 2021, ndërsa numri i kuotave është rritur përkatesisht me 10,77%, duke shënuar një normë kthimi totale përfundimtare prej 4,09% (31 dhjetor 2021: 4,44%). Referuar investimeve të lidhura me Fondin e Pensionit Vullnetar Raiffeisen, struktura e investimeve përbëhet më së shumti nga instrumente të mbajtura deri në maturim HTM, ndaj ndikimi nga yield është treg ka qënë i ulët.

Ecuria e likuiditetit

Fondi ruan një nivel te aktiveve likuide te portofolit te investimeve ne mjetet monetare përkatesisht ne 2,40 % te totalit te aktiveve, ne varësi te kushteve te tregut dhe qasjes sipas strategjisë afatmesme te fondit. Per mbylljen e tremujorit te katërt te vitit 2022 fondi ka pasur rritje te nivelit te mjetete monetare dhe ekuivalenteve krahasuar me mbylljen e vitit 2021.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

2. Baza e përgatitjes (vazhdim)

2.2 Paraqitura e pasqyrave financiare (vazhdim)

Prova e rezistencës

Fondi kryen provat e rezistencës për të përllogaritur likuiditetin e nevojshëm në rastin e skenarëve të përkeqësuar të tregut. Në vijim ajo ka përcaktuar raportin e likuiditetit në varësi të tërheqjeve neto që parashikohen gjatë një skenari të përkeqësuar për një periudhë javore për ekspozimet e mëdha dhe tremujore për ekspozimet mesatare. Në analizë merret parasysh dhe koha e nevojshme për shlyerjen e investimeve për të përballuar flukset e pritshmë dalëse.

Në baze të supozimeve të skenarit të analizuar, vlerësohet se fondi mund të arrijë të përballojë veshtirësitë e mundshme të supozuara, duke qënë në përputhje edhe me kufizimet rregullatore në lidhur me likuidimet brenda afatit ligjor, nga ku vlerësohet se periudha minimale e mbulimit të flukseve është 3 muaj.

Bazuar në analizat e mësiperme, Drejtimi ka siguri të mjaftueshme se nuk ekzistonë pasiguri materiale, që mund të hedh dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e Fondit për të operuar sipas parimit të vijimësisë në të ardhmen e parashikuar. Për këtë arsy, përgatitura e pasqyrave financiare sipas parimit të vijimësisë konsiderohet e përshtatshme më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022.

3. Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë prezantuar në Lek shqipëtar ("Lek"), e cila është monedha funksionale për Fondin.

4. Bazat e matjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur bazuar ne koston historike, përvèc instrumentave finansiar jo- derivativ me VDNFH dhe VDNAGJ të cilët janë matur me vlerën e drejtë.

5. Perdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitura e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi i Fondit të kryejë gjykime, çmuarje dhe supozime të cilat ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël dhe shumave të raportuara të aktiveve dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga çmuarjet. Çmuarjet dhe supozimet përkatëse rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e çmuarjeve njihen në mënyrë prospektive.

Gjykime dhe vlerësime

Informacioni për gjykimet e bëra në aplikimin e politikave kontabël që kane efektet më të rëndësishme në vlerat e njohura në pasqyrat financiare janë të perfshira në shënimin e mëposhtëm:

- Shënumi 7 (c) ii – klasifikimi i aktiveve financiare: vlerësimi i modelit të biznesit në të cilin aktivet mbahen
- Shënumi 8 (c) – zhvlerësimi i instrumenteve financiare: përcaktimi i të dhënave për modelin e matjes të HPK-ve, përfshirë informacionin mbi të ardhmen;
- Shënumi 9 – përcaktimi i vlerës së drejtë të instrumenteve financiare me të dhëna kryesisht të pavrojtuar

6. Standarde të reja dhe interpretimi në publikim akoma jo në fuqi

(a) Standardet e reja të përditësuara në 1 janar 2022

Standardet e reja të mëposhtme, ndryshimet në standardet ekzistuese dhe interpretimi i lëshuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (IASB) janë efektive për periudhën aktuale raportuese:

- Ndryshimet në dispozitat e SNK 37- Provisionet, Detyrimet dhe Aktivet e Kushtëzuara—Kontratat e rëndësishme—Kostoja e përbushjes së një kontrate- Data e hyrjes në fuqi fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikimin e hershëm të lejuar
- Përmirësimet vjetore në standardet e SNRF 2018-2020- Ndryshimet në SNRF 1, Adoptimi i Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar për Herë të Parë, SNRF 9 Instrumente financiare, SNRF 16 Qiratë, dhe SNK 41 Bujqësia- Data efektive fillon në ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNRF 3- Kombinimet e Biznesit- Referencë për Kuadri Konceptual për Raportimin Financiar . Efektive duke filluar nga ose pas 1 janarit 2022- me aplikim të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 16- Aktivet Afatgjata Materiale (toka, ndërtesa, makineri e pajisje) — Të ardhurat para përdorimit të synuar. Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2022, me aplikim të hershëm të lejuar.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

6. Standarde të reja dhe interpretime në publikim akoma jo në fuqi (vazhdim)

(a) Standardet e reja të përditësuara në 1 janar 2022 (vazhdim)

- Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet financiare”- Ndryshimi sqaron se me zbatimin e testit '10 për qind' për të vlerësuar nëse duhet të çregjistrohet një detyrim financiar, një njësi ekonomike përfshin vetëm tarifat e paguara ose të marra ndërmjet njësisë ekonomike (huamarrësit) dhe huadhënësit, duke përfshirë tarifat e paguara ose të marra nga njësia ekonomike ose huadhënësi në emër të tjetrit.

Këto ndryshime nuk kanë një ndikim të rëndësishëm në këto Pasqyra Financiare dhe për këtë arsyе nuk janë bërë deklarimet.

(b) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e standardeve ekzistuese që nuk janë ende efektive dhe/ose nuk janë miratuar më parë nga Fondi

Në datën e autorizimit të këtyre pasqyrave financiare, standardet e reja, rishikimet e standardeve ekzistuese dhe interpretimet e mëposhtme ishin publikuar por akoma nuk ishin në fuqi:

- SNRF 17 Kontrata sigurimi - Efektive për periudhat vjetore raportuese duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023.
- Ndryshimet në SNRF 10- Pasqyrat Financiare të Konsoliduara dhe SNK 28- Investimet në pjesëmarrjet dhe në sipërmarrjet e përbashkëta —Shitia ose kontributi i aktiveve midis një investitori dhe bashkëpunëtorit të tij ose ndërmarrjeve të përbashkëta . Data efektive nuk është caktuar ende.
- Ndryshimet në SNK 1- Paraqitura e Pasqyrave Financiare —Klasifikimi i detyrimeve si aktuale ose jo-aktuale. Data efektive fillon më ose pas 1 janarit 2023.
- Ndryshimet në SNK 1 Paraqitura e Pasqyrave Financiare dhe Pasqyra e Praktikës së SNRF 2- Gjykimet e materialitetit—Shpalosja e politikave të kontabël. Ndryshimet në SNK 1 janë efektive për periudhat vjetore duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023, me aplikimin më të hershëm të lejuar dhe zbatohen në mënyrë prospektive.
- Ndryshimet në politikat e kontabilitetit të SNK 8- Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet- Përkufizimi i përllogaritjeve të kontabilitetit. Ndryshimet janë efektive për periudhat vjetore duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023 për ndryshimet në politikat e kontabilitetit dhe ndryshimet në vlerësimet kontabël që ndodhin në ose pas fillimit të asaj periudhe, me aplikim më të hershëm të lejuar.
- Ndryshimet në SNK 12 Tatimi mbi të Ardhurat—Tatimi i shtyrë lidhur me Aktivet dhe Detyrimet që dalin nga një Transaksion i Vetëm- efektiv për periudhat e raportimit vjetor duke filluar nga ose pas 1 janarit 2023, me aplikim të mëparshëm të lejuar.

Këto Standarde ose ndryshime në Standardet ekzistuese nuk janë miratuar më parë nga Fondi. Grupi drejtues parashikon që të gjitha shpalljet përkatëse do të miratohen për periudhën e parë që fillon në ose pas datës efektive të publikimit. Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e reja që nuk janë miratuar në vitin aktual nuk janë paraqitur pasi ato nuk pritet të kenë një ndikim material në pasqyrat financiare të Fondit.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

7. Përbledhje e politikave të rëndësishme kontabël

Efekti i zbatimit fillimisht të SNRF 9 mbi instrumentet financiare përshkruhet në Shënimin 6. Për shkak të metodës së tranzpcionit të zgjedhur, informacioni krahasues nuk është riparaqitur për të pasqyruar kërkosat e reja.

a) Transaksionet në monedhe të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën e transaksioneve. Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit janë ri-shprehura në monedha të huaja që maten me vlerën e drejtë, konvertohen në monedhën funksionale në kursin e këmbimit në datën kur përcaktohet vlera e drejtë. Zërat jo-monetary që maten në bazë të kostos historike në një monedhë të huaj janë përkthyer duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat në valutë të huaj që rrjedhin nga përkthimi njihen në fitim ose humbje.

b) Të ardhurat nga interesit

(i) Të ardhurat nga interesit të llogaritura duke përdorur metodën e interesit efektiv

Të ardhurat nga interesit të paraqitura në pasqyrën e të ardhurave përbledhëse përfshijnë interesin mbi aktivet financiare të matura me koston e amortizuar dhe VDAGJ të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv. "Norma efektive e interesit" është norma që skonton saktesisht pagesat ose akëtimet e ardhshme të mjeteve monetare, nëpërmjet jetës së pritshme të instrumentit financiar në vlerën kontabël bruto të aktivit finanziar. 'Vlera kontabël bruto e një aktivi financiar' është kostoja e amortizuar e një aktivi financiar përpëra se të rregullohet për çdo zbritje të pritshme nga zhvlerësimi. Në llogaritjen e të ardhurave nga interesit, norma efektive e interesit zbatohet ndaj vlerës kontabël bruto të aktivit (kur aktivi nuk është i zhvlerësuar).

(ii) Të ardhurat nga interesit nga instrumentet financiare në aktivet financiare në VDNFH.

c) Instrumentet financiare

(i) Njohja dhe matja fillestare

Fondi njeh aktivet dhe detyrimet financiare përmes në datën e tregëtimit, e cila është data kur Fondi bëhet palë e provizonit kontraktual të instrumentit. Aktivet dhe detyrimet e tjera financiare njihen në datën kur ato krijohen. Një aktiv financiar ose detyrim financiar, në njohjen fillestare do të matet me vlerën e drejtë të tij plus, në rastin e elementeve të përcaktuar jo me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, koston e transaksionit që i ngarkohet drejtpërdrejt blerjes ose emetimit.

(ii) Klasifikimi dhe matja e mëpasshme

Aktivet financiare

Në njohjen fillestare, aktivi financiar klasifikohet si i matur me koston e amortizuar ose me VDAGJ. Aktivet financiare nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare, përvèç nëse Fondi ndryshon modelin e saj të biznesit për menaxhimin e aktiveve financiare, në këtë rast të gjitha aktivet financiare të ndikuara riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Mjetet monetare, depozitat dhe Marrëveshjet e Riblerjes (Repot) klasifikohen si të matura me kosto të amortizuar. Depozitat dhe Marrëveshjet e Riblerjes (Repot) nuk riklasifikohen pas njohjes fillestare të tyre, përvèç rasteve kur Kompania ndryshon modelin e saj të biznesit për administrimin e aktiveve financiare, në të cilin rast të gjitha aktivet financiare të prekura riklasifikohen në ditën e parë të periudhës së parë raportuese pas ndryshimit në modelin e biznesit.

Fondi çregjistron një aktiv financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale për flukset monetare nga aktivi financiar, ose transferon të drejtat për të marrë flukset monetare kontraktuale në një transaksion në të cilin përfshihen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivit financiar ose në të cilat Fondi as nuk transferon dhe as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk ruan kontrollin e aktivit financiar.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

7. Përbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

c) Instrumentet financiare (vazhdim)

(ii) Klasifikimi i matja e mëpasshme (vazhdim)

Gjatë vlerësimit, Fondi konsideron:

- ngjarje të kushtëzuara që mund të ndryshojnë kohën dhe shumën e flukseve monetare;
- kushte që mund të ndryshojnë normën kontraktuale të interesit, përfshirë normat e ndryshueshme;
- parapagimet dhe kushtet e shtyrtë; dhe
- kushtet që kufizojnë pretendimet e Fondi për flukset monetare nga aktive të caktuara (tipare të pakthyeshme)

Për një aktiv financiar të blerë me zbritje apo me prim mbi shumën kontraktuale, një tipar që lejon ose kërkon parapagim për një shumë që në thelb paraqet shumën kontraktuale plus interesa kontraktualë të përllogaritur (por të papaguar), interes kontraktual (që mund të përfshijë dhe shpërbirim përfundim të parakohshëm) trajtohet si të jetë në përputhje me këtë kriter nëse vlera e drejtë e tiparit të parapagimit është e parëndësishme në njohjen fillestare.

Detyrimet financiare- Klasifikimi, matja e mëpasshme dhe fitimet dhe humbjet

Detyrimet financiare klasifikohen si të matura me koston e amortizuar dhe pas njohjes fillestare ato mosheshin me kosto të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv. Shpenzimet e interesit dhe fitimet dhe humbjet nga kursi i këmbimit dhe zhvlerësimi njiheshin në fitim ose humbje. Çdo fitim ose humbje në momentin e çregjistrimit, njihet në fitim ose në humbje.

Fondi çregjistron një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen, anulohen ose skadojnë. Fondi gjithashtu çregjistron një detyrim financiar kur kushtet e tij kontraktuale ndryshojnë dhe flukset e mjeteve monetare të detyrit të modifikuar ndryshojnë thelbësisht. Në këtë rast njihet, një detyrim i ri financiar i bazuar në kushtet e modifikuara, njihet me vlerën e drejtë. Në çregjistrimin e një detyrimi financiar, diferenca midis vlerës kontabël neto dhe shumës së paguar (duke përfshirë çdo aktiv financiar të transferuar apo detyrime të marra) njihet në fitim ose humbje.

Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si mosnjohje, atëherë kostoja e amortizuar e detyrit rillogaritet duke skontuar flukset e modifikuara të mjeteve monetare me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje.

(iv) Kompensimi (netimi)

Aktivet dhe detyrimet financiare netohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar atëherë dhe vetëm atëherë kur Fondi ka të drejtë ligjore për të shlyer shumat dhe ka për qellim ti shlyeje ato ne baza neto ose të realizojë aktivin dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë.

(v) Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi që do të arketohej nga shitja e një aktivi ose që do të paguhen përfundimisht një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut, në datën e matjes në një treg kryesor ose, në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm tek i cili Fondi ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një pasivi pasqyron rrezikun e tij të mosekzekutimit.

Dëshmia më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është normalisht çmimi i transaksionit - dmth. Vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të marrë.

Kur është e mundur, Fondi mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv përfundimisht, një treg quhet “aktiv”, në qoftë se transaksionet përfundimisht përfundojnë me ndodhjen me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm përfundimisht.

Nëse nuk ka çmim të cituar në një treg aktiv, atëherë Fondi përdor teknikat e vlerësimit që maksimizojnë përdorimin e inputeve përkatëse të observueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve të pazbatueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh në çmimin e një transaksioni.

Fondi njeh transferta ndërmjet niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës raportuese, gjatë së cilës ka ndodhur ndryshimi.

7. Përbledhje e politikave të rëndësishme kontabël (vazhdim)

d) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë aktive financiare mjaft likuidë me maturitet tre muaj ose më pak nga data e blerjes, të cilat janë subjekt i një treziku jo të rëndësishëm të ndryshimeve në vlerën e drejtë, dhe përdoren nga Fondi për menaxhimin e angazhimeve afatshkurtra.

e) Të pagueshme ndaj mbajtësve të kuotave për térheqje

Të pagueshme ndaj mbajtësit e kuotave për kërkesa térheqje shprehen me koston e tyre të amortizuar.

f) Kuotat e shlyeshme

Fondi emeton kuota të shlyeshme, me kërkesë të investitorit. Çdo investitor që ka bërë shlyerje të kuotave të tij, mund të ri-investojë në Fond nëpërmjet depozitimit të mjeteve monetare ekuivalente me vlerën e kuotave të vlerën e shlyerjes si detyrim i pagueshëm në pasqyrën e pozicionit financier të Fondit. Çmimi i kuotave te shlyeshme bazohet në vlerën neto të aktivit të Fondit për njësi në kohën kur është bërë një kërkesë e vlefshme për shlyerje.

g) Vlera neto e aktiveve

Vlera neto e aktiveve është e barabartë me vlerën totale të aktiveve neto minus detyrimet e Fondit. Vlera e një njësie te Fondit eshte e barabarte me vlerën neto te aktiveve pjesëtar me numrin e njësive ne datën e raportimit.

h) Tarifa e Shoqërisë Administruese

Fondi duhet t'i paguajë Shoqërisë së Administrimit një tarifë prej 1.5% (2021 : 1.5%) të vlerës së aktiveve neto, si shpenzim i cili llogaritet në baza ditore.

Sipas ligjit mbi fondet e pensioneve, anëtarët e fondit të pensioneve që vendosin të térheqin fondet përpara afatit kohorë të përcaktuar në ligj, janë subjekt i penaliteteve për térheqjet e parakohëshme (të paracaktuara % të vlerës së aktiveve neto). Detyrimet nga penalitetet tilla njihen kur një térheqje kryhet, përsarye se vetëm ne ate moment mund te perllogaritet efekti i ketij percaktimi te ndryshueshem. Ky detyrim paraqitet si një linjë e veçantë në deklarimin e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse nën "Tarifa nga térheqjet".

i) Fitimi/ humbja e realizuar nga ndryshimet në vlerën e drejtë

Fitimi / humbjet e realizuara njihen nga shitja e letrave me vlerë si diferençë midis çmimit të ofruar te shitjes dhe vlerës së titullit në momentin e shitjes dhe nga interesat e letrave me vlerë te maturuara të blera me prim ose skonto. Këto dallime njihen në fitim ose humbje kur ndodhin.

j) Fitimi/ humbja e parealizuar nga ndryshimet ne vleren e drejtë

Fitimi ose humbja e parealizuar përfaqëson diferençën midis vlerës kontabël të një instrumenti financier në fillim të periudhës, ose çmimit të transaksionit nëse është blerë në periudhën aktuale të raportimit, dhe vlerës së tij kontabël në fund të periudhës raportuese.

Fitimi / humbja e parealizuar njihet si diferençë midis kostos dhe vlerës së drejtë. Kur letrat me vlerë shiten fitimi / humbja e parealizuar transferohet në fitim/ humbje për periudhën.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut finanziar

Ky shënim paraqet informacion në lidhje me objektivat, politikat dhe proceset e Fondit për matjen dhe menaxhimin e rrezikut, si dhe menaxhimin e kapitalit të Fondit.

Fondi është i ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuiditetit
- rreziqet e tregut
- rreziqet operacionale

(a) Pamje e përgjithshme

Aktivitetet e Fondit e ekspozojnë atë ndaj një shumëlojshmërie rreziqesh financiare: rrezikut të tregut (duke përfshirë rrezikun e këmbimit valutor, rrezikun e normës së interesit dhe rreziqe të tjera të çmimeve), rrezikut të kredisë dhe rrezikut të likuiditetit. Fondi është i ekspozuar edhe ndaj rreziqeve operacionale të tillë si rreziku i kujdestarisë. Rreziku i kujdestarisë është rreziku i humbjes së letrave me vlerë të mbajtura në kujdestari te shkaktuar nga neglizhencë e kujdestarit. Edhe pse është vendosur një kuadër i përshtatshëm ligjor që eliminon rrezikun e humbjes së vlerës së letrave me vlerë të mbajtura nga kujdestari, në rast të dështimit të saj, aftësia e Fondit për të transferuar letrat me vlerë mund të dëmtohet përkohësisht.

Programi i përgjithshëm i menaxhimit të rrezikut të Fondit kërkon të maksimizoje kthimin qe vjen nga niveli i rrezikut për të cilat Fondi është i ekspozuar dhe kërkon për të minimizuar efektet e mundshme negative mbi performancen financiare të Fondit.

b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjes financiare të Fondit nëse një klient ose një palë tjetër e një instrumenti financiar nuk arrin të përbushë detyrimet e tij kontraktuale, pjesërisht ose plotësisht gjë që sjell efekt negativ në aktivet e Fondit. Ky rrezik vjen kryesisht nga mbajtja e letrave me vlerë dhe gjithashtu nga mjetet monetare dhe ekuivalentët e tyre.

Bordi i Administrimit të Fondit ka deleguar përgjegjësinë për menaxhimin e rrezikut të kredisë për Drejtimin, i cili është përgjegjës për mbikëqyrjen e rrezikut të kredisë të Fondit. Investimet e Fondit janë në bono thesari dhe obligacione të Qeverisë Shqiptare dhe për këtë arsyë Fondi ekspozohet vetëm ndaj rrezikut të kredisë të qeverisë shqiptare.

Vlera kontabël e aktiveve financiare përfaqëson ekspozimin maksimal të kredisë. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë në datën e raportimit ishte:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet te ardhurave gjitheperfshirese	15,481,692	23,066,194
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	1,174,381,897	994,261,189
Paraja dhe ekvivalentë të saj	29,028,474	26,488,163
TOTALI AKTIVEVE	1,218,892,063	1,043,815,546

Më 31 dhjetor 2022, aktivet e mbajtura nga Fondi nuk janë as të vonuara dhe as të zhvlerësuara (2021: zero).

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut finanziar (vazhdim)

b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Eksposimi ndaj rrezikut te kredisë:

Maksimumi i ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë për llogaritë e arkëtueshme në datën e raportimit sipas rajonit gjeografik është:

	31 dhjetor	
	2022	2021
Vendas	1,218,892,063	1,043,815,546
	1,218,892,063	1,043,815,546

Cilësia e kredisë së aktiveve financiare është si vijon:

	Niveli 1	Niveli 2	2022		Totali	2021 Totali
			Niveli 3	POCI		
Qeveria						
Shqiptare B+	1,189,533,673	-	-	-	1,189,533,673	1,016,639,794
Paraja dhe ekuivalentë të saj	29,028,474	-	-	-	29,028,474	26,488,163
Humbe nga zhvlerësimi	329,916	-	-	-	329,916	687,589
Vlera kontabël	1,218,892,063	-	-	-	1,218,892,063	1,043,815,546

Paraja dhe ekuivalentët e saj janë te mbajtuara në banka vendase, të cilat janë te parankuara.

Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në bankat tregtare në Shqipëri. Fondi zbaton një model 12-mujor të humbjeve të pritshme dhe paraqet ekspozimet me maturim afatshkurtër në përcaktimin e zhvlerësimit e parasë dhe ekuivalentëve të saj.

Në aplikimin fillestar të SNRF 9, për shkak të ekspozimeve me maturime të shkurtra, Fondi nuk ka njojur një provizion për zhvlerësim më 1 janar 2022 dhe shuma e provizonit nuk ka ndryshuar ndjeshëm gjatë vitit 2022.

Investime në letra me vlerë

Rreziku i kredisë së portofolit të letrave me vlerë të investimit vlerësohet në bazë të të dhënave historike dhe zhvlerësimit të aftësisë së emetuesve të ndryshëm për të përbushur detyrimet e saj kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare në afatin e shkurtër

Më 31 dhjetor 2022, Fondi ka njojur një provizion për zhvlerësimin në shumën 2,151 ne mijë lek (2021: 1,863 mijë lek).

Të dhënrat, supozimet dhe teknikat e përdorura përllogaritjen e zhvlerësimit

Shiko politikat ekontabilitetit ne Noten 7(c)(vii)

Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Për përcaktimin nëse rreziku i mospagimit të vlerës së investuar të një instrumenti finanziar është rritur ndjeshëm që nga njoja fillestare, Fondi konsideron informacione të mbështetura dhe të arsyeshme, që janë të disponueshme pa kosto ose përpjekje të panevojshme. Kjo përfshin informacione dhe analiza sasiore dhe cilësore, bazuar në përvojën historike të Fondit dhe vlerësimet e specialistëve të rrezikut të kreditit si dhe duke përfshirë informacione mbi të ardhmen.

Për ekspozimet ndaj qeverisë shqiptare, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njoja fillestare nëse ka vonesë prej 30 ditësh ose më shumë në shlyerjen e një detyrimi ndaj Fondit.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut finanziar (vazhdim)

b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Fondi konsideroi një instrument finanziar që ka pasur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë kur një ose më shumë nga kriteret e mëposhtme sasiore, cilësore ose kthyese janë përbushur.

Fondi monitoron efektshmërinë e kritereve të përdorura për të identifikuar rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë, nëpërmjet rishikimeve të rregullta për të konfirmuar se kriteret janë në gjendje të identifikojnë rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë para se një ekspozim të jetë në dështim.

Përkufizimi i deshtimit

Fondi konsideron që një aktiv finanziar ka dështuar kur:

- debitori nuk ka gjasa të paguajë detyrimet e tij të plota ndaj Fondit, pa qenë nevoja për veprime nga Fondi të tillë si realizimi i aktive të lëna si kolateral (nëse ka ndonjë të tillë); ose
- debitori është në vonesë prej më shumë se 90 ditësh për ndonjë ekspozim material ndaj Fondit.

Në vlerësimin nëse një huamarrës është në dështim, Fondi konsideron tregues:

- cilësorë – p.sh. shkeljet e kushteve financiare të kontratës;
  - sasiore - p.sh. vonesat në pagesë dhe mospagimi i ndonjë detyrimi tjetër nga i njëjtë huamarrës; dhe
- Të dhënët e përdorura në vlerësimin nëse një instrument finanziar ka dështuar dhe rëndësia e tyre mund të ndryshojë me kalimin e kohës për të pasqyruar ndryshimet në rrithana.

Matje e HPK

Investimet e letrave me vlerë

Të dhënët kryesore në matjen e HPK janë strukturat kohore të parametrave të mëposhtëm:

- probabiliteti i mospagesës (PM);
- humbja në rast mospage (HM);
- ekspozimi në rast mospage (EM).

Vlerësimet e PM janë vlerësime në një datë të caktuar, të cilat llogariten në bazë të dhënave të mbledhura brenda dhe jashtë, që përbëjnë faktorë sasiore dhe cilësorë. HM është madhësia e humbjes së mundshme nëse ka një default dhe vlerësohet bazuar në parametrat e llogaritur nga agjencitë e vlerësimit.

EM përfaqëson ekspozimin e pritur në rast të një default. Fondi nxjerr EM nga ekspozimi aktual ndaj palës tjetër dhe ndryshimet e mundshme në shumën aktuale të lejuar sipas kontratës duke përfshirë amortizimin. EM i një aktivi finanziar është vlera e tij kontabël bruto. Vlerësimet e EM janë llogaritur në bazë të fluksit të mjeteve monetare të skontuara duke përdorur normën efektive të interesit si faktor zbritës.

Fondi mat HPK duke marrë në konsideratë rrezikun e vonesës për periudhën maksimale kontraktuale mbi të cilën ai është i ekspozuar ndaj rrezikut të kredisë, edhe nëse, për qëllime të administrimit të rrezikut, Fondi konsideron një periudhë më të gjatë. Periudha maksimale kontraktuale zgjat deri në datën në të cilën Fondi ka të drejtë të kërkojë kthimin e një paradhënie.

c) Rreziku i likuiditetit.

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Fondi mund të mos jetë në gjendje të gjenerojë burime të mjaftueshme monetare për të shlyer plotësisht detyrimet e tij ose mund t'i shlyejë në kushte të cilat janë materialisht jo të favorshme.

Politika e Fondit dhe qasja e menaxherit të investimeve në menaxhimin e likuiditetit është të sigurojë, sa të jetë e mundur, se gjithmonë do të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përbushur detyrimet kur është e nevojshme, nën kushte normale dhe tensioni, duke përfshirë edhe shlyerjet e vleresuara të kuotave, pa shkaktuar papranueshmëri humbje ose duke rrezikuar dëmtimin e reputacionit të Fondit. Fondi ka aftësinë të marrë hua në terma afatshkurtër për të arritur marrëveshjen, pas miratimin nga AMF dhe deri në një limit të caktuar. Raste të tillë huamarrjesh nuk ka pasur gjatë vitit ushtrimor.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpieguese tw pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(të gjitha vlerat janë në Lek, përvese kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rezikut finanziar (vazhdim)

c) Reziku i likuiditetit (vazhdim)

Për të menaxhuar likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Shoqeria Administruese gjithashtu ka aftësinë të pezullojë rimbursimet nëse kjo konsiderohet të jetë në likuiditetit bazuar në flukse kontraktuale të skontuara të parashë. Në mungesë të detyrimeve të rëndësishme financiare, Shoqeria Administruese monitoron rrizikun e maturimit në bazë të periudhës së mbetur nga data e pasqyrës së pozicionit finanziar deri në datën e maturimit kontraktual. Shumat në tabelë janë flukset monetare kontraktuale të skontuara më 31 Dhjetor 2022 dhe 2021:

31 dhjetor 2022

	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivet						
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet te ardhurave gjithëpërfshire	-	-	-	-	16,500,000	16,500,000
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	10,000,000	8,500,000	19,700,000	1,110,900,000	-	-
Paraja dhe ekuivalentë të parashë	29,028,474	-	-	-	-	29,028,474
Totali	29,028,474	10,000,000	8,500,000	19,700,000	1,127,400,000	1,194,628,474
Detyrimet						
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	3,537,789	-	-	-	-	3,537,789
Të pagueshme ndaj tërheqjeve të kontributeve	989,227	-	-	-	-	989,227
Detyrime të tjera	3,259,074	-	-	-	-	3,259,074
Aktive neto të atribueshme ndaj mbajtësve të kuotave	1,211,105,973	-	-	-	-	1,211,105,973
Totali	1,218,892,063	-	-	-	-	-
Reziku i likuiditetit	(1,189,863,590)	10,000,000	8,500,000	19,700,000	1,127,400,000	- 1,218,892,063
Akumulimi	(1,189,863,590)	(1,179,863,590)	(1,171,363,590)	(1,151,663,590)	(24,263,590)	(24,263,590)

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpërreguese tw pasqyrave më dhe përvitin e myllur më 31 dhjetor 2022
 (të gjitha vlerat janë në Lek, përvetse kur është shprehur ndryshe)

8. Administrimi i rrezikut finanziar (vazhdim)

c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

	31 dhjetor 2021	Deri 1 muaj	1 deri në 3 muaj	3 deri 6 muaj	6 deri 12 muaj	Mbi 1 vit	Totali
Aktivet							
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet te ardhurave gjitheperfishire	-	-	-	-	-	22,500,000	22,500,000
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar	-	21,500,000	12,000,000	36,500,000	897,700,000	967,700,000	
Paraja dhe ekuivalentë të parasë	-	-	-	-	-	-	26,488,163
Totali	26,488,163	21,500,000	12,000,000	36,500,000	920,200,000	920,200,000	1,016,688,163
Detyrimet							
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit	2,903,792	-	-	-	-	-	2,903,792
Të pagueshme ndaj tërheqjeve të kontributeve	621,728	-	-	-	-	-	621,728
Detyrime të tjera	2,032,485	-	-	-	-	-	2,032,485
Aktive neto të atribueshme ndaj mbajtësve të kuotave	1,038,257,541	-	-	-	-	-	1,038,257,541
Totali	1,043,815,546	-	-	-	-	-	1,043,815,546
Rreziku i likuiditetit	(1,017,327,383)	21,500,000	12,000,000	36,500,000	920,200,000	920,200,000	(27,127,383)
Akumulimi	(1,017,327,383)	(995,827,383)	(983,827,383)	(947,327,383)	(27,127,383)	(27,127,383)	

Si pjesë e menazhimit të rezikut të likuiditetit, Fondi mban pasuri likvide që përfshijnë ekuivalente në para dhe para dhe sigurime të borxhit të emëta nga sovranë, të cilat mund të shiten lehtësishët për të përbushur kërkosat e likuiditetit.
 Ndonse pasuritë neto që u vishen mbajtësve të njësi të janë paraqitur në një kategori deri në 1 muaj, mbajtësit e njësive po i mbajnë njësitet e tyre për një periudhë më të gjatë kohë. Bazuar në përvojën e Fondit nuk pret tërheqjet të konsiderueshmët e njësive.
 Me qëllim që të menazhojë likuiditetin e përgjithshëm të Fondit, Kompania e Administrimit ka gjithashu aftësinë të pezullojë riblerjet në qoftë se kjo konsiderohet të jetë në interesin më të mirë të të gjithë mbajtësve të njësive.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut do të ndikojnë në të ardhurat e fondit ose në vlerën e zotërimeve të instrumenteve financiare. Qëllimi i menaxhimit të rrezikut të tregut është të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin në rrezik.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kursit të këmbimit

Fondi nuk është i ekspozuar ndaj rrezikut të kursit të këmbimit për shkak se nuk ka transaksione në monedhë të huaj. Fondi nuk ka marrë pjesë në transaksione me kurs këmbimi forëard apo transaksione me derivativë mbrojtës deri në 31 Dhjetor 2021. Më 31 Dhjetor 2022 dhe 2021, nuk ka aktive apo detyrime material të shprehura në monedha të ndryshme nga Lek.

The following significant exchange rates applied during the year:

Lek	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021		
	Kursi mesatar	Data e raportimit	Kursi mesatar	Data e raportimit
EUR	118.92	114.23	122.46	120.76
USD	113.15	107.05	103.52	106.54

The Company's exposure to foreign currency rrezik as of 31 December 2022 and 2021 was as follows:

31 dhjetor 2022

Paraja dhe ekuivalentë të saj
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet te ardhurave gjitheperfshirese
Aktive financiare të mbajtura me kosto të amortizuar
Detyrime ndaj Shoqërisë së Administrimit
Detyrime ndaj mbajtësve të kuotave për térheqje
Ekspozimi Neto
31 Dhjetor 2021

Balanca e mbartur	EUR	LEK	USD
(shuma e përkthyer në mijë LEK)			
29,028,474	-	29,028,474	-
15,481,692		15,481,692	
1,174,381,897	-	1,174,381,897	-
(3,537,789)	-	(3,537,789)	-
(989,227)	-	(989,227)	-
1,214,365,047		1,214,365,047	

31 Dhjetor 2021

Mjetet monetare dhe ekuivalentet me to
Të arkëtueshme nga koutat e emetuara
Aktive financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpëfshirëse
Të pagueshme ndaj Shoqërisë së Administrimit
Të pagueshme ndaj kuotë mbajtësve për térheqje

Balanca e mbartur	EUR	LEK	USD
(shuma e përkthyer në mijë Lek)			
26,488,163	-	26,488,163	-
23,066,194	-	23,066,194	-
994,261,189	-	994,261,189	-
(2,903,792)	-	(2,903,792)	-
(621,728)	-	(621,728)	-

Ekspozimi Neto

1,040,290,026	-	1,040,290,026	-
----------------------	---	----------------------	---

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit

Rreziku kryesor për të cilin janë ekspozuar portofolet tregtare është rreziku i humbjes nga luhatjet në flukset e ardhshme të mjeteve monetare ose vlerat e drejta të instrumentit financiar për shkak të një ndryshimi në normat e interesit të tregut (Vlerat aktuale neto të aktiveve dhe detyrimve). Rreziku i normës së interesit menaxhohet kryesisht përmes monitorimit të mangësive të normave të interesit. Menaxhimi i rrezikut të normës së interest kundrejt mangësive të normave të interest shoqërohet nga monitorimi i ndjeshmërisë së aktiveve dhe detyrimeve financiare të Fondot kundrejt skenarëve të ndryshëm standard dhe jo standard.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut

Skenarët standard të cilët shqyrtohen në interval të rregullt përshtjnë një rritje ose rënje prej 100 pbs në të gjitha kurbat e kthimeve. Një analizë e ndjeshmërisë së Fondit nga një rritje apo rënje e normave të interesit të tregut (duke supozuar mungesën e lëvizjeve jo simetrike për kurbat e kthimeve dhe një pozicion konstant financiar) është si më poshtë:

2022

Normat e interesit	Rënje 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000 lek)	463	(463)

2021

Normat e interesit	Rënje 100 pbs	Rritje 100 pbs
Efekti i fitim/ humbjes së vlerësuar (në 000 lek)	366	(366)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit

Kapitali i Fondit përfaqësohet nga aktivet neto që i atribuohen mbajtësit të kuotave. Shuma e aktivit neto që i atribuohet mbajtësit të kuotave mund të ndryshojë në mënyrë të konsiderueshme në baza ditore, pasi Fondi i nënshtrohet investimeve dhe tërheqjeve ditore sipas gjykimit te mbajtësit te kuotës. Objektivi i Fondit përsa i përket menaxhimit të kapitalit është të ruajë vazhdimësinë e tij me qëllim sigurimin e kthimit për mbajtësin e kuotës, sigurimin e përfitimeve për palët e tjera dhe ruajtjen e një bazë të fortë kapitali për të mbështetur zhvillimin e aktiviteteve të investimeve të Fondit. Për të ruajtur strukturën e kapitalit, politika e Fondit do te performoje si më poshtë:

- Monitorimi i nivelit të hyrjeve dhe tërheqjeve ditore në raport me situatën e likuiditetit duhet të mundesojë likuidimin e kërkesave brenda 7 ditëve nga dita e kërkesës së vlefshme.
- Shlyerja dhe emetimi i kuotave të reja duhet kryer në përputhje me ligjin dhe prospektin e Fondit. Kjo përfshin aftësinë për të kufizuar shlyerjet dhe për të kerkuar një minimum investimi ne Fond. Administratoret e Shoqërisë Administruese monitorojnë kapitalin në bazë të vlerës së aktiveve neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave.

(i) Strategja e investimit

Strategja e investimeve të aktiveve të Fondit Raiffeisen Prestigj mbështetet në ligjin nr. 10198 "Per Fondet e Investimit Kolektiv" dhe rregulloret e dala në zbatim të tij, si dhe në politikën e brendshme të investimit të Shoqërisë Administruese, propozuar nga Komiteti i Investimit dhe miratuar nga Keshilli i Administrimit i Shoqërisë Administruese.

(ii) Kuadri ligjor

Në lidhje me investimet e aktiveve të Fondit, Raiffeisen Prestigj nën administrimin e Raiffeisen INVEST- Shoqëri Administruese e Fonave të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a. i përbahet ligjit nr. 10198, datë 10 dhjetor 2009 "Për Sipërmarrjet e përbashkëta te investimit" dhe prospektit të Fondit.

(iii) Investimet e lejuara

Sipas rregullores, aktivet e Fondit mund të investohen vetëm në instrumentet e mëposhtëm::

- tituj të transferueshëm dhe instrumente të tregut të parasë, që tregtohen në tregje të rregulluara ose në një bursë titujsh në Republikën e Shqipërisë, në një shtet të Bashkimit European apo në çdo shtet tjetër të lejuar nga AMF-ja;
- kuota të fonave të investimit apo aksione të Fonave të investimit, të licencuara sipas ligjit nr.10198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive", si dhe nga kuota ose aksione të sipërmarrjeve kolektive të investimit, të licencuara në përputhje me standartet e Bashkimit European;
- depozita në institucionë kreditimi, të regjistruara në Republikën e Shqipërisë, në një nga shtetet anëtare të BE-së ose në çdo shtet të lejuar nga AMF-ja, të cilat mund të tërhiqen menjëherë ose që kanë afat maturimi jo më shumë se 12 muaj;
- instrumente financiare derivative;
- instrumente të tjera të tregut të parasë.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit (vazhdim)

Shoqëria administruese duhet të respektojë kufizimet e investimit të parashikuara në Ligjin nr.10198, datë 10.12.2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”, si dhe ato të parashikuara në politikën e brendshme për menaxhimin e rrezikut.

Kufizimet e investimit dhe kufiri i lejuar

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 20% të aktiveve të saj në depozita në të njëjtin institucion .

Fondi nuk mund të investojë më shumë se 5% të aktiveve të saj në tituj dhe instrumente të tregut të parasë të një emetuesi të vetëm. Kufiri 5%, mund të rritet deri në:

- 10%. Në këtë rast, vlera totale e titujve ose instrumenteve të tregut të parasë, që mban Fondi te disa emetues, ku për secilin ka investuar mbi 5% të aktiveve, nuk duhet të tejkalojë 40% të vlerës totale të aktiveve të fondit;
- 35% në rastin e titujve dhe të instrumenteve të tregut të parasë, të emetuara ose të garantuara nga qeveria dhe autoritetet vendore të Republikës së Shqipërisë, shteteve të Bashkimit European, shteteve të tjera të lejuara nga AMF-ja, ose nga organizma publike ndërkombëtarë, në të cilët bëjnë pjesë një ose më shumë shtete të Bashkimit European;
- 100% me miratimin e AMF-së, sipas disa kushteve te përcaktuara ne Ligj.
- 25% në rastin e disa obligacioneve të veçanta, të emetuara nga institucionet kredituese të licencuara, të cilat e kanë selinë e regjistruar në Republikën e Shqipërisë, apo në një shtet të Bashkimit European apo të lejuara nga AMF-ja. Kur Fondi investon më shumë se 5% të aktiveve në këto lloj obligacionesh të emetuara nga një emetues i vetëm, atëherë vlera totale e këtij investimi nuk tejkalon 80% të vlerës totale të aktiveve të Fondit;

Fondi mund të investojë deri në 30 për qind të aktiveve të tij në kuota apo aksione të një forme tjetër të sipërmarrjeve të investimeve kolektive. Shoqëria Administruese i menaxhon aktivet e Fondit sipas parimit të sigurisë afatgjatë dhe të një kthimi të përshtatshëm nga investimi, duke ruajtur një raport optimal mes rritjes së kapitalit dhe rrezikut të marrë përsipër. Objektivat afatgjatë për shpërndarjen e aktiveve të Fondit janë si më poshtë:

Klasa	Objektivi
Tituj të emetuar dhe garantuar nga qeveria e Republikës së Shqipërisë	95%
Tituj të emetuar dhe garantuar nga shtete të Bashkimit European, OECD-së, Banka Botërore, Banka Qendrore Europiane, Banka Europiane e Investimeve	0%
Depozita bankare dhe mjete monetare	5%
Instrumenta borxhi me rating BBB (S&P), Baa3 (Moody's), BBB (DBRS)	0%
Kuota të fondevë të investimit ose indekse aksionesh: CAC 40, DAX, FTSE, S&P 500, Doë Jones, Nikkei 225, Sensex, All Ordinaries and Hang Seng	0%

Këto objektiva janë orientuese dhe mund të ndryshojnë ne varësi të kushteve të tregut dhe politikës së investimit.

Politika e brendshme e investimeve të Shoqërisë së Administrimit

Rreziku në investime ndërmerret vetëm nga anëtarë të Fondit dhe jo nga Shoqëria Administruese. Për të minimizuar këtë rrezik, Shoqëria Administruese ka përfshirë në strukturën e saj organizative, Komitetin e Investimeve, i cili propozon politikat për allokimin e pasurive dhe investimeve dhe një Njësi për Menaxhimin e rrezikut e cila kryen kontrollin sasior dhe cilësor të gjitha rreziqeve të lidhura me Fondin. Nuk lejohen të gjitha ato investimet, norma e kthimit e të cilave, është nën nivelin e tregut, sepse kjo do të rrezikojë ekuilibrin e lidhjes investime - rrezik.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

8. Administrimi i rrezikut të kapitalit (vazhdim)

e) Administrimi i rrezikut të kapitalit (vazhdim)

Pasqyra e strukturës së investimeve më 31 dhjetor 2022 dhe 2021 paraqitet si më poshtë

Obligacione Qeveritare
Paraja dhe ekuivalentë të saj
Totali

	31 dhjetor 2022	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	1,189,863,589	98%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	29,028,474	2%
Totali	1,218,892,063	100%

Obligacione Qeveritare
Paraja dhe ekuivalentë të saj
Totali

	31 dhjetor 2021	Pjesa ndaj totalit të aktiveve të fondit %
Obligacione Qeveritare	1,017,327,383	97%
Paraja dhe ekuivalentë të saj	26,488,163	3%
Totali	1,043,815,546	100%

9. Vlera e drejtë e instrumentave financiare

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe detyrimeve financiare të tregtuara në tregje aktive bazohet tek çmimet e kuotuara të tregut ose në çmimet e shitësit. Vlera e drejtë e instrumenteve të tjera financiare përcaktohet përmes teknikave të vlerësimit. Teknikat e vlerësimit përfshijnë teknikën e vlerës aktuale neto, metodën e skontimit të flukseve monetare, krahasimin me instrumente të ngashme për të cilat ka çmime tregu dhe modelet e vlerësimit. Qëllimi i teknikave të vlerësimit është të arrijë një matje me vlerën e drejtë që pasqyron çmimin që do të merret për të shitur aktivin ose paguar për të transferuar detyrimin në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Fondi e mat vlerën e drejtë duke përdorur Nivelin 2 të hierarkisë së vlerës së drejtë, i cili reflekton rëndësinë e elementeve të përdorur në realizimin e vlerësimit, që shpjegohet si më poshtë:

- Nivel 2: Teknikat e vlerësimit të bazuara në elementet e vëzhgueshmë, në mënyrë direkte ose jo direkte (p.sh. që rrjedhin nga çmimet). Kjo kategori përfshin instrumente të vlerësuar nëpërmjet çmimeve të instrumenteve të ngashëm të kuotuar në tregje aktive; çmimet e kuotuar të instrumenteve të njëjtë ose të ngashme në tregje jo shumë aktive; ose teknika të tjera vlerësimi, ku të gjithë elementet e rëndësishme vëzhgojen në mënyrë direkte ose jo direkte nga të dhënat e tregut.

Modelet e përdorura për të përcaktuar vleran e drejtë janë të vlefshme dhe të rishikuara periodikisht nga Shoqëria e administrimit. Inputet në modelet e shumëfishta përfshijnë të dhëna të vëzhgueshmë, të tilla si shuma e fitimeve të kompanive të krahasueshme me portofolin e Fondit përkatës dhe të dhëna të pavrojueshme, siç janë parashikimet e fitimeve për Fondin e portofolit. Në modelet e flukseve të mjeteve monetare të skontuara, inputet e pa vëzhgueshmë janë flukset monetare të parashikuara të fondit përkatës të portofolit dhe primit të rrezikut për likuiditetin dhe rrezikun e kredisë që përfshihen në normën e skontimit. Drejtimi përdor modele për të rregulluar kthimet e vrojtuara të kapitalit për të pasqyruar strukturën e financimit të borxhit/kapitalit aktual të investimit me kapital të vlefshëm. Modelet kalibrohen nga testimi i prapambetur me rezultatet aktuale/daljet e arritura për të siguruar që rezultatet janë të besueshme.

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

9. Vlera e drejtë e instrumentave financiare (vazhdim)

Përcaktimi i vlerës së drejtë (vazhdim)

Investimet në letra me vlerë

Investimet në letra me vlerë përfshijnë bono thesari dhe obligacione të qeverisë. Vlera e drejtë e tyre llogaritet duke përdorur modelin e flukseve të skontuara të parave bazuar në normën e brendshme aktuale të kthimit e përshtatshme për maturitetin e mbetur.

Tabela e mëposhtme analizon në kuadër të hierarkisë së vlerës së drejtë aktivet financiare të Fondit (në bazë të klasës) i matur me vlerën e drejtë më 31 Dhjetor 2022 dhe 31 Dhjetor 2021.

Të gjitha matjet e vlerës së drejtë të publikuara janë matje te vlerës së drejtë periodike.

Niveli 2

Aktivet financiare me vlerë të drejtë përmes te ardhurave gjithëpërfshirëse

Totali

31 dhjetor 2022

31 dhjetor 2021

15,481,692

23,066,194

15,481,692

23,066,194

Vlerësimet janë përgatitur dhe shqyrtuar në baza mujore nga vlerësimi i Menaxherit të rrezikut që raporton dhe i jep rekandime shoqërisë administruese në bazë ditore, në përputhje me vlerësimet ditore që janë dhënë për investitorët.

Menaxheri i rrezikut konsideron përshtatshmérinë e modelit të vlerësimit, të dhënat hyrëse kryesore si dhe rezultatin e vlerësimit duke përdorur metoda të ndryshme të vlerësimit dhe teknika përgjithësish të njoitura si standarde në kuadër të industrisë. Teknika e vlerësimit është zgjedhur dhe kalibruar në blerjen e titujve themelore të portofolit. Në përcaktimin e përshtatshmërisë të teknikës së zgjedhur të vlerësimit, Menaxheri i rrezikut mund të kryejë testimin përsëri duke marrë në konsideratë rezultatet aktuale të modeleve të ndryshme dhe se si ata historikisht janë në një linjë me transaksionet aktuale të tregut.

Përveç kësaj, Banka e Kujdestarisë është përgjegjëse për rishikimin e rivlerësimeve përmes një procedure të konfirmimit ditor.

Ekuivalente me para dhe para në dorë

Ekuivalentet me para dhe para në dorë përfshijnë para në dorë, llogaritë rrjedhëse dhe depozitat me bankat rezidente. Duke qenë se këto ekuilibra janë afatshkurtra, vlera e tyre e drejtë konsiderohet të barazohet me sasinë e tyre të mbartjes.

10. Të ardhura nga intereseti të llogaritura duke përdoru metodën e interesit efektiv

Të ardhurat nga intereseti përbehen si më poshtë:

Obligacione të Qeverisë

Totali

31 dhjetor 2022

64,332,174

31 dhjetor 2021

56,566,290

64,332,174

56,566,290

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

11. Aktive financiare me vlerë te drejte nepermjet te ardhurave gjitheperfshirese

Aktivet financiare me VDATGj detajohen sipas maturitetit si më poshtë:

Obligacione Qeveritare	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Totali	15,481,692	23,066,194
	15,481,692	23,066,194

Obligacione Qeveritare	Vlera e drejtë	Interesi përllogaritur	Vlera e tregut
31 dhjetor 2022	15,313,667	168,025	15,481,692
	15,313,667	168,025	15,481,692

Obligacione Qeveritare	Vlera e drejtë	Interesi i përllogaritur	Vlera e tregut
31 dhjetor 2021	22,856,556	209,638	23,066,194
	22,856,556	209,638	23,066,194

Lëvizjet në vlerë nominale në 2022 dhe 2021 janë si më poshtë:

Obligacione Qeveritare	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Më 1 janar	22,856,556	31,680,838
Blerje gjatë vitit	-	24,277,673
Të maturuara gjatë vitit	(7,542,889)	(33,101,955)
Më 31 dhjetor	15,313,667	22,856,556

12. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim

Aktivet financiare te mbajtura me kosto te amortizuar mund te detajohen ne termat e maturimit si me poshtë:

Obligacione Qeveritare	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Total	1,174,381,897	994,261,189
	1,174,381,897	994,261,189

Obligacione Qeveritare	Vlera Nominale	Interesi i përllogaritur	Fondi për zhvlerësimet	Vlera neto
31 dhjetor 2022	1,148,972,210	25,079,770	329,916	1,174,381,897
	1,148,972,210	25,079,770	329,916	1,174,381,897
Obligacione Qeveritare	Vlera Nominale	Interesi i përllogaritur	Fondi për zhvlerësimet	Vlera neto
31 dhjetor 2021	971,975,288	21,655,689	630,211	994,261,189
	971,975,288	21,655,689	630,211	994,261,189

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e myllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

12. Aktive financiare të mbajtura deri në maturim (vazhdim)

Lëvizjet në vlerë nominale të aktiveve financiare të mbajtura deri në maturim më 31 dhjetor 2022 janë paraqitur më poshtë:

Obligacione Qeveritare	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Më 1 janar	971,975,288	822,342,380
Blerje gjatë vitit	247,308,098	178,599,515
Të maturuara gjatë vitit	(70,311,175)	(30,787,725)
Provigionje	329,916	
Më 31 dhjetor	1,149,302,127	1,821,118
		971,975,288

13. Paraja dhe ekuivalentë të saj

Paraja dhe ekuivalentë të saj janë detajuar si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Llogari rrjedhëse në Bankën Kujdestare	29,028,474	26,488,163
Totali	29,028,474	26,488,163

14. Detyrime të tjera

Detyrime të tjera janë detajuar si më poshtë:

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Tatimi i pagueshmëm mbi të ardhurat personale	1,108,039	211,366
Provigionet	2,151,035	1,821,119
Totali	3,259,074	2,032,485

Detyrimet e tjera përfshijnë tatimin në burim mbi të ardhurat personale të mbajtur nga Shoqeria Administruese në lidhje me përfitimet kapitale nga tërheqjet e kontribuesve gjatë muajit Dhjetor. Shoqeria Administruese vepron si agjent mbledhës për Fondin, sipas ligjit nr. 8438 "Tatimi mbi te ardhurat" i datës 28.12.1998.

15. Aktivet neto që i atribuohen mbajtësve të kuotave

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Gjëndja më 1 janar	1,038,257,541	879,608,820
Kontributet e emetuara gjatë viti	166,233,982	144,355,842
Kuota të térhequra gjatë viti	(38,496,339)	(26,906,137)
	1,165,995,184	997,058,525
Rritja në aktivet neto që i atribuohen mbajtësve te kuotave të pensionit nga operacionet	45,110,789	41,199,016
Gjëndja më 31 dhjetor	1,211,105,973	1,038,257,541
Aktivet neto për kuotë më 31 dhjetor në Lek	2,052	1,972

Fondi i Pensionit Vullnetar Raiffeisen

Shënimet shpjeguese të pasqyrave më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2022
(Vlerat janë në Lekë)

16. Palët e lidhura

Palët konsiderohen si të lidhura në qoftë se njëra palë ka aftësinë për të kontrolluar palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marjen e vendimeve financiare ose operacionale.

Palët e lidhura të Fondit janë Raiffeisen INVEST - Shoqëri Administruese e Fondeve të Pensionit dhe Sipërmarrjeve të Investimeve Kolektive sh.a, e cila menaxhon Fondin, banka kujdestare e Fondit dhe Raiffeisen Bank sh.a. si aksionar i vetëm i shoqërisë administruese. Që nga dhe për vitin që përfundon më 31 Dhjetor 2022 dhe 2021 Fondi ka hyrë në transaksionet dhe balancat e mëposhtme me palët e lidhura me të

	31 dhjetor 2022	31 dhjetor 2021
Detyrime ndaj Shoqërisë administruese		
Tarifë e pagueshme ndaj Shoqërisë administruese	1,535,407	1,290,862
Tarifë penalizimi për mbarim të parakohshëm të kontratës	2,051,898	1,612,930
Totali	3,587,305	2,903,792
Shpenzime		
Tarifa e Shoqërisë administruese	2022	2021
Totali	16,896,137	14,256,349
	16,896,137	14,256,349

17. Ngjarje pas datës së raportimit

Nuk ka asnje ngjarje të tjera të rëndësishme pas datës së raportimit korrigjim ose shpalosje shtesë në pasqyrat financiare.